

ZÁKLADNÍ ŠKOLA Jana Amose KOMENSKÉHO, KARLOVY VARY, příspěvková organizace

Kollárova 19, Karlovy Vary

Postup pro řešení a prevence školní neúspěšnosti

Otázka školního výkonu, prospěchu, školní zdatnosti a hlavně neprospěchu ve škole je vážným problémem, jehož řešení si vyžaduje náročnou práci se žákem. Při řešení školních neúspěchů musí pravidelně spolupracovat učitelé, rodiče a samotní žáci. Mnohdy je nutná i konzultace s odbornými psychology. Tato konzultace je nutná zejména při diagnostice komplexních příčin školních neúspěchů a nezbytná je při navrhování další práce s žákem.

Neprospěch ovlivňuje nejen zdravý vývoj osobnosti žáka, ale snižuje i vyhlídky na jeho společenské uplatnění.

Proto odstranění nebo zmírnění neprospívání žáků patří k základním pedagogickým úkolům.

Neprospěch je možno definovat jako závažnější rozpor mezi možnostmi žáka a výsledky jeho práce. Objektivní posouzení možností žáka není jen záležitostí určení jeho intelektových předpokladů. Zjištění příčin neprospěchu vyžaduje vždy odborné pedagogicko-psychologické vyšetření.

Školní úspěšnost žáka soulad vytvářený v průběhu výchovně vzdělávacích kooperací a řešící rozpory mezi požadavky školy na straně jedné a výkony, činnostmi a vývojem žákovy osobnosti na straně druhé.

Příčiny:

- nízká inteligence;
- poruchy učení (dyslexie – specifická porucha čtení, dysgrafie – specifická porucha psaní, dysortografie – specifická porucha pravopisu, dyskalkulie – specifická porucha počítání, ADD – porucha pozornosti, ADHD – porucha pozornosti a hyperaktivity);
- žákova motivace – na ní se podílí žák, učitel a zákonný zástupce, ale i spolužáci;
- psychický rozvoj žáka (nerovnoměrný vývoj, zpožděný vývoj aj.);
- vědomosti, dovednosti a návyky;
- dlouhodobá absence;
- žákův aktuální stav;

- nepodnětné rodinné zázemí žáků.

Postup pro třídní učitele (TU) a učitele (U) vyučující žáka ohroženým školním neúspěchem:

TU a U sleduje prospěch a výkyvy v něm. Učitel zmapuje situaci nejdříve pohovorem se žákem a věnuje mu zvýšenou pozornost. V případě přetrvávajících obtíží kontaktuje školní poradenské pracoviště, iniciuje pohovor se zákonnými zástupci. V případě trvalého neúspěchu se problematika řeší na provozní poradě se všemi dotčenými pedagogy, následně je možné využít intervenci PPP a SPC. TU kontaktuje zákonné zástupce a je s nimi navázána úzká spolupráce.

1, U vážných nedostatků v prospěchu a výrazných neúspěchů ve škole je třeba zjistit, o jaký typ neúspěchu jde, zda se nejedná o trvalejší a celkovou tzv. absolutní školní neúspěšnost. **V tom případě žák neprospívá proto, že nemá dostatečně rozvinuté intelektové schopnosti nutné k úspěšné školní docházce.**

Řešení: Zajištění vyhotovení PLPP, spolupráce s rodinou, individuální přístup, pomoc nebo úlevy při výuce a domácí práci, spolupráce s PPP, vytváření podmínek na rozvoj žáka v oblastech, kde by mohl uspět (např. sport, třídní služba).

2, Může však jít také rovněž o tzv. **dočasnou či částečnou, dílčí relativní školní neúspěšnost**, kdy žák propadá nebo má špatný prospěch z příčin mimointelektových (např. pro intelektuální pasivitu, pro momentální indispozici), které lze ve většině případů úspěšně odstranit.

Řešení: navázání spolupráce s rodinou, školním poradenským pracovištěm, popř. PPP a SPC (psychologem), individuální přístup, individuální motivace a rozhovory.

3, Žáci z **málo podmětného prostředí**

Řešení: navázání spolupráce s rodiči, popř. se sociální pracovníci, individuální přístup, možnost doučování a konzultací, využití volnočasových aktivit na škole, zapojení do školních soutěží, podpora žáka prostřednictvím SRPDŠ (např. možnost zajištění výukových pomůcek).

4, Žáci **se speciálními vzdělávacími potřebami a jiným znevýhodněním.**

Řešení: Zajištění vyhotovení PLPP, spolupráce s rodinou, individuální přístup, pomoc nebo úlevy při výuce a domácí práci, spolupráce s PPP

5, **Dlouhodobá absence** žáka. Při dlouhodobější absenci žáka ve škole vznikají tzv. mezery ve vědomostech a dovednostech. Takováto dílčí mezera může být počátkem řady žakových neúspěchů, poklesu jeho prospěchu a mnohdy i s tím spojeného zájmu o učení. Mezera ve vědomostech a dovednostech může působit jako banalita, a proto se její následky podceňují;

Řešení: spolupráce s rodinou, vypracování PLPP, individuální přístup, konzultace s vyučujícími jednotlivých předmětů, zadávání individuálních domácích úkolů

- TU je s nimi častěji v kontaktu, zajímá se o jejich prospěch a výkyvy v něm, popřípadě je dále řeší.